

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αθήνα, 23 -08-2011
Αρ. Πρωτ.: 713

28 ΑΥΓ. 2011

24 ΑΥΓ. 2011

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

1. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
2. Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας:
κ. Θ. Καράογλου
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας της
Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 21222/03-08-2011

Σε απάντηση της αριθμ. 21222/03-08-2011 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Θ. Καράογλου, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η επαιτεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 407 του Π.Κ. τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος, με ποινή φυλάκισης μέχρι τριών (3) μηνών. Επίσης, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μηνών ή με χρηματική ποινή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 409 του Π.Κ., όποιος εξωθεί σε επαιτεία ή παραλείπει να εμποδίσει από την επαιτεία πρόσωπα που έχει στην επιμέλειά του ή που βρίσκονται σε σχέση εξάρτησης από αυτόν και όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δέκα οκτώ (18) ετών ή που έχουν υπερβεί αυτήν την ηλικία, είναι όμως σωματικώς ή διανοητικώς ανάπτηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου.

Προς την κατεύθυνση της αυστηροποίησης των ποινών που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Κ. για τα προαναφερθέντα πρόσωπα, με το άρθρο 1 του ν. 3064/2002 «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών», προστέθηκε το άρθρο 323Α Π.Κ περί εμπορίας ανθρώπων, το οποίο μετά και από την τελευταία τροποποίησή του με το ν. 3875/2010 για την «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής» (ΦΕΚ Α' 158/20.9.2010) προβλέπει κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 50.000 € για όποιον διαπράττει το ως άνω αδίκημα με σκοπό την εκμετάλλευση ειδικότερα της επαιτείας των θυμάτων.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας ότι ένα βασικό πρόβλημα στο χώρο της πρόληψης και αντιμετώπισης της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων είναι η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των, επιφορτισμένων με τη μέριμνα των ανηλίκων που βρίσκονται σε κίνδυνο, Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων όπως και μεταξύ αυτών και άλλων φορέων που ασχολούνται με την ίδια ομάδα στόχου, επέφερε σημαντική αλλαγή στο λεγόμενο προληπτικό δίκαιο ανηλίκων με την ψήφιση του ν. 3860/2010 (ΦΕΚ Α' 111/12.07.10) «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πρόληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων».

Με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του ανωτέρω νόμου προσδιορίστηκε με μεγαλύτερη σαφήνεια το έργο που οφείλουν να προσφέρουν οι Εταιρίες Προστασίας Ανηλίκων.

Αλλά η πιο σημαντική τομή στο χώρο αυτό είναι η ίδρυση με τον ίδιο νόμο Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου (**ΚΕΣΑΘΕΑ**), αποστολή του οποίου είναι να παρακολουθεί το προσφερόμενο από τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων έργο και να διατυπώνει προτάσεις για την προαναφερθείσα έλλειψη συντονισμού, καθώς επίσης και να μελετά θέματα θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων, με συνεργασία όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών και φορέων, καθώς και να υποβάλει εισηγήσεις προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την πρόληψη και την αντιμετώπισή της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 και 3 του ν. 3961/2011 «Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 97/29.4.2011), πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προβλέφθηκε αφενός η σύσταση Εθνικής Συντονιστικής Ομάδας Προστασίας Ανηλίκων, με κύριο έργο την προώθηση και το συντονισμό των δράσεων του ΚΕΣΑΘΕΑ και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), και αφετέρου η σύσταση Δικτύου (Δίκτυο ΟΡΕΣΤΗΣ) που οργανώνεται από το ΚΕΣΑΘΕΑ, στο οποίο εντάσσονται και διασυνδέονται ηλεκτρονικά όλες οι υπηρεσίες αρμοδιότητας των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που παρέχουν κοινωνική μέριμνα, φροντίδα, αλληλεγγύη και προστασία στους ανήλικους σε κίνδυνο και στους ανήλικους παραβάτες. Σημειώνεται ότι στην παρ. 1 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι το ΕΚΚΑ τηρεί Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας και λειτουργεί Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας, προς εκπλήρωση των σκοπών του ΚΕΣΑΘΕΑ.

Στο πλαίσιο του προαναφερόμενου νόμου (άρθρο 8 ν. 3961/2011 και κ.ν.α. 49540 /17.5.2011) ιδρύθηκε η Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας, το 1107, που θα αρχίσει να λειτουργεί από το Σεπτέμβριο, ενώ επιχειρείται, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, να συσταθούν σε όλη τη Χώρα οι Τοπικές Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων, αποτελούμενες από κοινωνικούς λειτουργούς των Δήμων, οι οποίοι θα εκπαιδευτούν από το ΕΚΚΑ.

Κατόπιν των ανωτέρω, ευελπιστούμε ότι στο άμεσο χρονικό διάστημα, κάθε περίπτωση κακοποίησης ή εκμετάλλευσης ανηλίκων θα μπορεί να καταγγέλλεται, ακόμη και ανώνυμα, στην Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας, το 1107, στην οποία εργάζονται εκπαιδευμένοι κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι ή άλλοι κοινωνικοί επιστήμονες. Αυτοί, ανάλογα με την περίπτωση θα ειδοποιούν είτε τον κατά τόπους κοινωνικό λειτουργό του Δήμου είτε την αστυνομία είτε την εισαγγελία, που θα φροντίζουν για τα περαιτέρω.

Για να γίνουν αυτά ευρύτερα γνωστά, το ΚΕΣΑΘΕΑ ετοιμάζει ήδη ενημερωτική καμπάνια με το άνοιγμα των σχολείων, και σε κάθε περίπτωση στις αρχές του φθινοπώρου. Στο πλαίσιο της ίδιας ενημερωτικής καμπάνιας, θα επιχειρηθεί να γίνει απολύτως κατανοητό ότι η ελεημοσύνη στα παιδιά του δρόμου συμβάλλει ουσιαστικά μόνο στη διαιώνιση της εκμετάλλευσής τους.

Παράλληλα, το ΚΕΣΑΘΕΑ έχει ήδη από τον προηγούμενο Νοέμβριο οργανώσει συναντήσεις σε διάφορες πόλεις (όπως Βόλο, Κοζάνη, Ξάνθη, Κομοτηνή, Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Χανιά), αφενός για να συγκροτηθεί το Δίκτυο ΟΡΕΣΤΗΣ, το οποίο αριθμεί πλέον 182 φορείς, και αφετέρου για να καταγράψει με ακρίβεια τα υπάρχοντα προβλήματα. Μέσα στον Σεπτέμβριο θα πραγματοποιήσει δύο ακόμη συναντήσεις, μία στην Αθήνα και μία στη Θεσσαλονίκη, με συμμετοχή των αρμόδιων Δικαστών Ανηλίκων, Εισαγγελέων Ανηλίκων, Προέδρων των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, και εκπροσώπων της Αστυνομίας, των Δήμων και ΜΚΟ, ώστε με τη συνεργασία όλων να καταγραφεί ο τρόπος αποτελεσματικότερης παρέμβασης ειδικά για τα παιδιά του δρόμου.

Ειδικότερα και σε ότι αφορά το φαινόμενο της επαιτείας στη Θεσσαλονίκη, σύμφωνα με το από 18-08-2011 ενημερωτικό σημείωμα της Προέδρου του ΚΕΣΑΘΕΑ, πριν από λίγες ημέρες και συγκεκριμένα στις 23.7.2011 δημοσιοποιήθηκε στην Εφημερίδα «Μακεδονία» μια έρευνα που διενήργησε η κοινωνική οργάνωση “Άρσις”, μέλος του Δικτύου του ΚΕΣΑΘΕΑ «ΟΡΕΣΤΗΣ», σε συνεργασία με τη βουλγαρική ΜΚΟ “Alliance for Children and Youth” και τη διεθνή ανθρωπιστική οργάνωση για την προστασία παιδιών “Terre des Hommes”. Η έρευνα, με βάση τα δημοσιοποιηθέντα στοιχεία πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2010, στο κέντρο της Θεσσαλονίκης με εργασία στο δρόμο από κοινωνικούς ερευνητές Έλληνες και Βουλγάρους. Στη διάρκεια της έρευνας εντοπίστηκαν 62 ανήλικοι από τη Βουλγαρία, που ασκούσαν «οικονομική δραστηριότητα στους

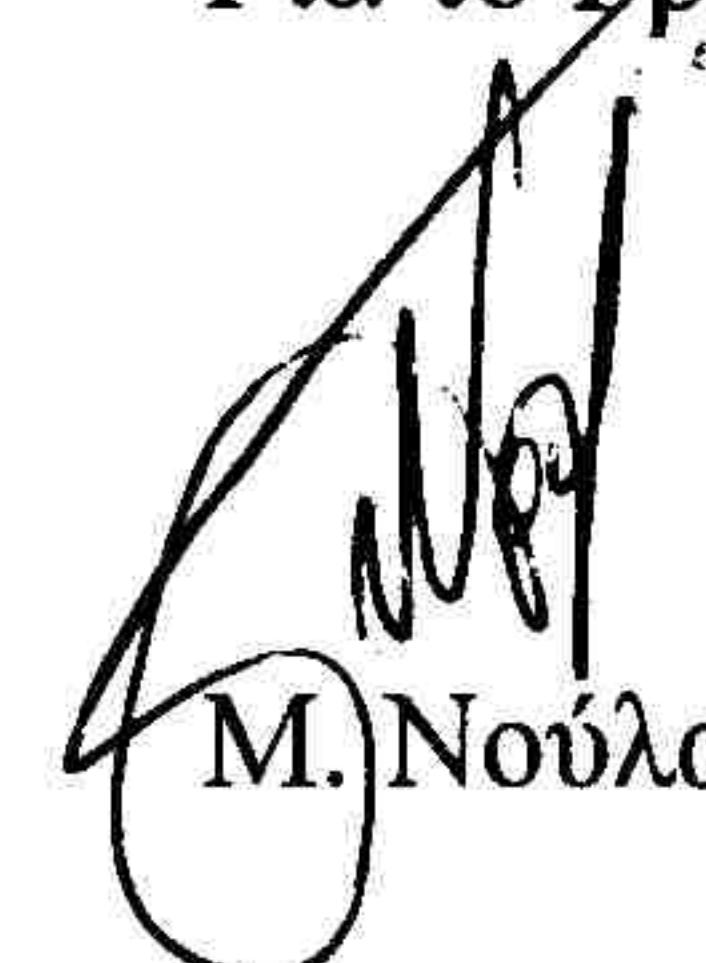
δρόμους με διάφορους τρόπους», ενώ κατά τις εκτιμήσεις των ερευνητών οι ανήλικοι που μπορεί να είναι θύματα αξιόποινης σε βάρος τους συμπεριφοράς ανέρχονται στους 100.

Το ΚΕΣΑΘΕΑ δεν μπορεί να επιβεβαιώσει τον αριθμό αυτό ούτε και την εκτίμηση ότι κατά τους τελευταίους μήνες υπήρξε ραγδαία αύξηση του αριθμού των παιδιών που είναι θύματα εκμετάλλευσης.

Ωστόσο, το πρόβλημα της εκμετάλλευσης των παιδιών από δίκτυα του οργανωμένου εγκλήματος ή και από τους ίδιους τους γονείς τους είναι γνωστό και αυτός είναι άλλωστε ένας από τους βασικούς λόγους για τον οποίο ιδρύθηκε το ΚΕΣΑΘΕΑ με το ν. 3860/2010.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ**

Ακριβές αυτίγραφο
Για το Γραφείο Υφυπουργού

M. Νούλα